

OBSAH

ÚVOD	11
PODĚKOVÁNÍ	23
KAPITOLA 1	
VALIDITA EGP A ESeC	
ANEB JE SOUČASNÁ ČESKÁ SPOLEČNOST TŘÍDNÍ?	25
1.1. Co je EGP třídní schéma?	28
1.2. Co je třídní schéma ESeC?	36
1.3. Český trh práce optikou EGP a ESeC	44
1.4. Test validity třídních schémat EGP a ESeC v české společnosti	47
1.4.1. Test kriteriální validity EGP a ESeC	48
1.4.2. Test konstruované validity EGP a ESeC	56
1.5. Shrnutí	60
KAPITOLA 2	
VZOREC INTRAGENERAČNÍ MOBILITY	
PO ROCE 1989 – NÁVRAT K SOCIÁLNÍMU PŮVODU	61
2.1. Modely zaměstnanecké struktury v socialistických zemích ...	63
2.2. Existovala třídní struktura v české společnosti před rokem 1989?	65
2.3. Proměna zaměstnanecké struktury po roce 1989	68
2.4. Intragenerační mobilita v letech 1988 až 2009	74
2.5. Intragenerační mobilita jako návrat k sociálnímu původu ...	78
2.6. Determinanty proměny třídního postavení po roce 1989 ...	80
2.7. Příčiny návratu k sociálnímu původu	84
2.8. Shrnutí	85

KAPITOLA 3

NÁVRAT K SOCIÁLNÍMU PŮVODU

A INTERGENERAČNÍ MOBILITA PO ROCE 1989 87

- 3.1. Explanace vývoje sociální fluidity v letech 1989 až 2009:
dvě hypotézy 88
 - 3.1.1. Hypotéza první: sociální fluidita
v české společnosti po roce 1989 roste 90
 - 3.1.2. Hypotéza druhá: sociální fluidita
v české společnosti po roce 1989 oslabuje 92
- 3.2. Tři perspektivy v jedněch datech:
věk, období a kohorty narozených 93
- 3.3. Intergenerační vzestup podle věku, období
a narozených kohort 97
- 3.4. Analýza šancí na intergenerační sociální vzestup 103
- 3.5. Efekt věku, období a kohorty na šance
na intergenerační sociální vzestup 107
- 3.6. Shrnutí 112

KAPITOLA 4

POSILOVÁNÍ KULTURNÍ REPRODUKCE

JAKO VÝRAZ NÁVRATU K SOCIÁLNÍMU PŮVODU 113

- 4.1. Kulturní kapitál jako prvek distinkce
a prostředek třídní reprodukce 114
- 4.2. Tři typy kulturního kapitálu 116
- 4.3. Empirická indikace kulturního kapitálu 117
- 4.4. Kulturní kapitál a zaměstnanecké postavení
v letech 1988 až 2009 120
- 4.5. Posilování kulturní reprodukce
a návrat k sociálnímu původu 122
- 4.6. Shrnutí 127

KAPITOLA 5

RŮST ZAMĚSTNANECKÉ HOMOGAMIE

JAKO VÝRAZ NÁVRATU K SOCIÁLNÍMU PŮVODU 129

- 5.1. Sociální mobilita a zaměstnanecká homogamie 131
- 5.2. Zaměstnanecká homogamie a návrat k sociálnímu původu . . 133
- 5.3. Vývoj zaměstnanecké homogamie po roce 1989 136

5.4. Věk, období a narozené kohorty ve vývoji zaměstnanecké homogamie po roce 1989	141
5.5. Zaměstnanecké dotahování manželů v době návratu k sociálnímu původu	144
5.6. Shrnutí	148
6. KAPITOLA	
MEZIGENERAČNÍ VZDĚLANOSTNÍ FLUIDITA A NÁVRAT K SOCIÁLNÍMU PŮVODU	
(napsáno ve spolupráci s Natálií Simonovou)	151
6.1. Předpoklady vývoje vzdělanostní fluidity v době návratu k sociálnímu původu	153
6.2. Vzdělanostní struktura a absolutní vzdělanostní mobilita v letech 1990 až 2009	156
6.3. Vývoj vzdělanostní fluidity v letech 1990 až 2009 a jeho příčiny	163
6.3.1. Vývoj vzdělanostní fluidity – kohortní efekt nebo efekt období?	164
6.3.2. Příčiny oslabování vzdělanostní fluidity – nerovné šance a diferenciační efekt	170
6.4. Oslabování vzdělanostní fluidity v době návratu k sociálnímu původu	175
6.5. Shrnutí	179
ZÁVĚR	181
APENDIX 1	183
APENDIX 2	189
APENDIX 3	199
LITERATURA	203
SUMMARY	213